

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен **доктор** по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление Растениевъдство 6.1 научната специалност Мелиорации.

Автор на дисертационния труд: Надя Стоянова Христова, редовен докторант към катедра „Мелиорации, земеустройство и агрофизика“ при Аграрен университет гр. Пловдив.

Тема на дисертационния труд: Регулиран поливен режим

Рецензент:

Доц. д-р Румяна Крумова Кирева област на висше образование 6 Аграрни науки и ветеринарна медицина, Професионално направление 6.1 „Растениевъдство“, Научна специалност 04.01.13. „Мелиорации“ (вкл. почвената ерозия и борбата с нея) от ИПАЗР „Никола Пушкин“ – София, определена за член на научното жури със заповед № РД-16.1308/19.12.2022 год. от Ректора на АУ Пловдив.

1. Актуалност на проблема.

Темата на дисертационния труд е актуална в научно и научно-приложно отношение. Изследванията са проведени за първи път в нашата страна и са насочени към изследване влиянието на регулиран поливен режим с две техники за микронапояване (капково и микродъждване) върху продуктивността на салата сорт „Зимна маслена глава“ с практически приложими резултати.

В условията на воден дефицит и ограничени водни ресурси за земеделието, обусловени от климатичните промени в региони на нашата страна, налага използването на съвременни водоспестяващи технологии, режими на напояване, организация и управление на поливния процес. Агроклиматичните особености в повечето региони на страната изискват провеждане на напояване на земеделските културите с оглед да бъде компенсирания воден дефицит и да се осигурят условия за нормален растеж на земеделските култури.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на изследването е оптимизиране на поливния режим, при капково напояване и микродъждване върху продуктивността на салата сорт „Зимна маслена глава“. Целта е постигната чрез изпълнение на 6 задачи свързани с установяване параметрите на поливния режим чрез редуция на поливните норми и влиянието му върху добива, стойностите и динамиката на изменение на евапотранспирацията, параметрите на връзката „Вода – добив“, оценка на икономическата ефективност от приложените поливни режими при две техники за напояване (капково и микродъждване) при отглеждане на салата на открити площи

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е добре структуриран разработен в обем от 142 страници. Съставен е от шест глави, литературен преглед, цел и задачи, материал и методи, почвено-климатични условия, резултати, изводи. Стилът на написване е добър, логично и последователно е развита тезата, изведени и анализирани са резултатите и са формулирани изводите и приносите. Библиографската справка обхваща 246 заглавия с превес на чуждестрана литература, от които 29 на кирилица и 197 на латиница

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Направеният преглед и анализ на литературните източници (глава първа) е подробен и целенасочен и показва добрата осведоменост на докторантката в разглежданата област.

В глави трета, четвърта и пета, които са основни в дисертационния труд, са представени получените от експерименталните и аналитични изследвания резултатите и техния анализ. Експерименталните изследвания са проведени на Учебно-опитното поле в района на Аграрен университет, гр. Пловдив със салата сорт „Зимна маслена глава“. В процеса на изпълнението им докторантката е усвоила и приложила както традиционни, така и нови методи на изследване и анализ на получените данни. Описани са почвено – климатичните условия на района на отглеждане на културата, които са определящ фактор за съставяне и прилагане на поливен режим. Прави веднага впечатление големия обем на експерименталните данни за всички изследвани аспекти и варианти на поливните режими при капково напояване и микронапояване. На базата на получените при полските изследвания резултати са определени елементите на поливните режими, размера на поливни и напоителни норми при оптимално напояване и при напояване с намалени поливни норми, обща и средноденонощна евапотранспирация, биофизични коефициенти, параметрите на връзката „Вода – добив“, оценка на икономическата ефективност от приложените поливни режими при двете техники за напояване. Всички получени от докторантката резултати от изследванията и включени в дисертационния труд имат достоверен характер. А овладяването на широк набор от подходи и методи на изследване и анализ е категорично доказателство за изпълнение на образователната част на научната степен „Доктор

5. Приноси на дисертационния труд.

Проведените изследвания дават основание на докторантката да формулира подробни изводи и научно-приложни приноси, като в дисертацията са представени само научно-приложни, отразени в глава шеста. Значимостта на приносите на кандидатката се изразява в обогатяване на теорията и практиката в областта на поливното земеделие на зеленчукопроизводството.

Приносите могат да се класифицират като получаване на нови и обогатяване на съществуващи знания в разглежданата проблематика, свързана с регулиран поливен режим с използването на две техники за микронапояване (капково и микродъждуване). Приемам изцяло предложените приноси, формулирани от докторантката.

6.Критични бележки и въпроси.

Нямам критични бележки и препоръки по отношение на дисертацията.

Въпрос: Как е изчислена поливната норма. На стр.40 във формулата за определяне размера на поливната норма липсва елемента обемното тегло на почвата.Това правописна грешка ли е?

7.Публикувани статии и цитирания.

Публикациите тематично свързани с дисертацията са 3 броя, публикувани в списание Journal of Mountain Agriculture on the Balkans.Тези публикации показват реално постиженията на докторанта и носят необходимият брой точки за ОНС „доктор“. Авторефератът отразява обективно съдържанието на дисертационния труд и е изготвен по общоприетите критерии.

Заклучение:

Въз основа на научните и приложените от докторантката различни методи на изследване, прецизно изведените експерименти, направените обобщения и изводи, смятам, че представеният дисертационен труд по своя обем, съдържание и приносна част напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет –Пловдив за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **Положително**. Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Надя Стоянова Христова образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност мелиорации, професионално направление Растениевъдство 6.1, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина.

Дата: 02.02.2023
София

Изготвил

Становището: във връзка с чл.4, т.1 от Регламент (ЕС) 2016/679

Подписите в този документ са заличени

(Общ Регламент относно защитата на данни).